

୪) ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ସଂକ୍ରମିତ ଜମିରେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଜାତୀୟ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

୫) ସିନେଟିକ୍ ପାଇରିଥ୍ରାଏଡ୍ (ସାଇପରମେଥ୍ରିନ୍, ତେଲଟାମେଥ୍ରିନ୍), କ୍ଲୋରପାଇରିଫସ୍, କ୍ୟୁନାଲଫସ୍, ମିଥାଇଲ ପାରାଥ୍ରିନ୍, ଫୋରେଟ୍ ଆଦି କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଏହା ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡି ପୋକର ବଂଶ ପୁନଃରୁଥାନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଆକ୍ରାନ୍ତ ଫସଲକୁ ନିଆଁ ଲଗାନ୍ତୁ ନାହିଁ

ଆକ୍ରାନ୍ତ ଫସଲକୁ ନିଆଁ ଲଗାଇବା ଦ୍ଵାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅସୁବିଧା ହୁଏ ।

୧) ଫସଲ ପୋଡ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ତେଣାୟୁକ୍ତ ମାଛ ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ପାଖ ଫସଲକୁ ଉଡ଼ିଯାଇ କ୍ଷତିର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

୨) ଫସଲ ପୋଡ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ଜମିର ଆର୍ଦ୍ରତା ହ୍ରାସ ପାଏ ଫଳରେ ରବିଚାଷ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

୩) ନିଆଁ ଦ୍ଵାରା ଉପକାରୀ କୀଟ ଓ ବୁଦ୍ଧିଆଣୀ ମରିଯାଆନ୍ତି, ଯଦ୍ଵାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଫସଲରେ କୀଟ ପ୍ରାୟୁଭାବ ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଦେଖାଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

୪) ଏହାଦ୍ଵାରା ମାଟିର ଜୈବିକ ଅଂଶ ହ୍ରାସ ପାଇ ଉର୍ବରତା କମିଯାଏ । ଫଳରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଫସଲରେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଦରକାର ପଡ଼େ ।

୫) ଏହା ଦ୍ଵାରା ଅଜ୍ଞାନକାମୀ ବାସ୍ ନିର୍ଗତ ହୋଇ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ହୁଏ ଓ ଗୃହପାଳିତ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଉପରେ କୁପ୍ରଭାବ ପକାଏ ।

ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ :

୧. ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରି ଏହି କୀଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇ ପାରିଛି । ତେଣୁ ଚାଷୀ ଭାଇମାନେ ଭୟଭୀତ ନ ହୋଇ ଅନୁମୋଦିତ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ ।

୨. ବର୍ତ୍ତମାନ ତାପମାତ୍ରା ହ୍ରାସ ପାଉଥିବାରୁ ଏହି ପୋକର ପ୍ରାୟୁଭାବ ବଢ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।

୩. ଧାନକେଣ୍ଡାରେ ଶତକଡ଼ା ୮୫ ଭାଗ ଧାନ ପାଟିଯାଇଥିଲେ ଶୀଘ୍ର ଅମଳ କରିଦିଅନ୍ତୁ ।

୪. ବିଶେଷ ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ନିକଟସ୍ଥ କୃଷି ଅଧିକାରୀ, କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ଓ ୧୮୦୦-୧୮୦-୧୫୫୧ କିମ୍ବା ୦୬୭୪-୬୫୩୦୬୫୩ ଫୋନ୍ ନମ୍ବରକୁ ଫୋନ୍ କରନ୍ତୁ ।

୫. ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୋବାଇଲ୍ ଆପ୍ (RiceXpert)ଟି ଗୁଗୁଲ୍ ପ୍ଲେଷ୍ଟୋରରୁ ଡାଉନଲୋଡ୍ କରି ଏହାର ସହାୟତା ନିଅନ୍ତୁ ।

ଧାନ ଫସଲରେ ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡି ପୋକର ପରିଚାଳନା

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଂଜାମ-୧, ଭଞ୍ଜନଗର
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ଵ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ଵର

ଧାନ ଫସଲରେ ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡି ପୋକର ପରିଚ୍ଛଳନା

ମାଟିଆ ଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ଚିହ୍ନିବେ କିପରି ?

ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ଦେଖିବାକୁ ଇସବ୍ ମାଟିଆ ରଙ୍ଗର ଓ ୩-୪ ମିଲିମିଟର ଲମ୍ବା । ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅବସ୍ଥାରେ ଏମାନେ ଉଭୟ ଲମ୍ବା ଓ ଛୋଟ ଡେଣାଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଅନୁକୂଳ ପାଗରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଛୋଟ ଡେଣାଯୁକ୍ତ କୀଟ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି ଓ କ୍ଷିପ୍ତ ଗତିରେ ବଂଶ ବିସ୍ତାର କରିଥାନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ଉଭୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧଜ କୀଟଗୁଡ଼ିକ ଧାନ ବୁଦାର ମୂଳଭାଗରେ ମେଷାମେଷା ହୋଇ ଲାଗିଥାନ୍ତି ।

ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡି ପୋକ କିପରି ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ?

ଠିଆ ପାଣି, ଅତ୍ୟଧିକ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଓ ଅଧିକ ଘଞ୍ଚ ଧାନ ଥିବା କ୍ଷେତରେ ଏମାନେ ଶୀଘ୍ର ବଢ଼ିଥାନ୍ତି । ବର୍ଷାଦିନେ ଅତ୍ୟଧିକ ଆର୍ଦ୍ରତା ସହ ୨୮-୩୦° ସେଲସିୟସ୍ ଉତ୍ତାପ ଏହି ପୋକର ବଂଶ ବିସ୍ତାରରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଓ ଧାନ ଫସଲ ଅତ୍ୟଧିକ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

କ୍ଷତିର ଲକ୍ଷଣ :

ଉଭୟ ଅର୍ଦ୍ଧଜ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗକୀଟ ଫସଲ ଦେହରୁ ରସ ଶୋଷି ଖାଇବା ଦ୍ୱାରା ଗଛ ଶୁଖି ମରିଯାଏ, ଯାହାକୁ ‘ହପରବର୍ଷ’ ବା ‘ଗୁଣ୍ଡିଜୁଲନ’ କୁହାଯାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଏ ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷଣ ଚକଡ଼ା ଚକଡ଼ା ହୋଇ ଧାନ ବିଲରେ ଦେଖାଯାଏ ଓ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିଆରାକୁ ମାଡ଼ିଯାଏ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ଫସଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

ଏ ବର୍ଷ ମାଟିଆ ଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର କାରଣ କଣ ?

ଏ ବର୍ଷର ଅନିୟମିତ ଆର୍ଦ୍ର ଓ ଉଷ୍ମ ପାଣିପାଗ, ଶୀତ ଆସିବାରେ ବିଳମ୍ବ, ଥୋଡ଼ିସାର ହିସାବରେ ଅଧିକ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାରର ପ୍ରୟୋଗ, ଫସଲର ଅତ୍ୟଧିକ ବୃଦ୍ଧି ଏହି ପୋକର ବଂଶ ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି ।

ପରିଚ୍ଛଳନା :

କେଉଁ କିଆରୀରେ କରିବେ ?

ଧାନ ଫସଲ କ୍ଷାର ଢୋକିବା ବା ଏହାର ପୂର୍ବାବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ଏବଂ ବୁଦା ପ୍ରତି ୧୦ଟି କିମ୍ବା ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପୋକ ବା ଅର୍ଦ୍ଧଜ ଦେଖାଦେଲେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିଚ୍ଛଳନା ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ ।

୧) ପ୍ରଥମେ ଆକ୍ରାନ୍ତ କିଆରୀରୁ ଠିଆପାଣି ନିଷ୍କାସନ କରନ୍ତୁ ଓ ଜମିକୁ ଶୁଷ୍କ ରଖନ୍ତୁ । ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଜମିରେ ପାଣି ମଡ଼ାନ୍ତୁ ଓ ଜମିରୁ ପାଣି ନିଷ୍କାସନ କରନ୍ତୁ ।

୨) ପ୍ରତି ୬ ଫୁଟ ଅନ୍ତରରେ କନ୍ଦି / ପାହି ଡିଆରି କରିଦିଅନ୍ତୁ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ବୁଦା ମୂଳକୁ ଆଲୋକ ଓ ବାୟୁ ଚଳାଚଳ ସହଜ ହୋଇଥାଏ ଓ କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ସୁବିଧା ହୋଇଥାଏ ।

୩) ନିମ୍ନଲିଖିତ କୀଟନାଶକକୁ ଅନୁମୋଦିତ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରି କୀଟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତୁ ।

କ୍ର.ସଂ.	କୀଟନାଶକର ନାମ	ଏକର ପ୍ରତି ମାତ୍ରା	ଏକର ପ୍ରତି କୀଟନାଶକ ଦ୍ରବଣ	
			ହସ୍ତଚାଳିତ ସିଞ୍ଚନ ଯନ୍ତ୍ର	ଶକ୍ତିଚାଳିତ ସିଞ୍ଚନ ଯନ୍ତ୍ର
୧.	ଡାଇକ୍ଟୋରୋଭସ୍ ୬୬% ଇ.ସି.	୨୦୦ ମି.ଲି.	୨୦୦ ଲିଟର	୬୦ ଲିଟର
୨.	ଫ୍ଲୁନିକାମାଇଡ୍ ୫୦% ଡବ୍ଲୁ.ଜି.	୬୦ ଗ୍ରାମ୍	୨୦୦ ଲିଟର	୬୦ ଲିଟର
୩.	ଡାଇନୋଟିଫ୍ଲୁରନ୍ ୨୦% ଏସ୍.ଜି.	୮୦ ଗ୍ରାମ୍	୨୦୦ ଲିଟର	୬୦ ଲିଟର
୪.	ପାଇମୋଗ୍ରେଡିନ୍ ୫୦% ଡବ୍ଲୁ.ଜି.	୧୨୦ ଗ୍ରାମ୍	୨୦୦ ଲିଟର	୬୦ ଲିଟର
୫.	ବୁପ୍ରେଫେନ୍ ୨୫% ଏସ୍.ସି.	୩୦୦ ମି.ଲି.	୨୦୦ ଲିଟର	୬୦ ଲିଟର
୬.	ଫିପ୍ରୋନିଲ୍ ୫% ଏସ୍.ସି.	୪୦୦ ମି.ଲି.	୨୦୦ ଲିଟର	୬୦ ଲିଟର

୪) କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ ପୂର୍ବରୁ କନ୍ଦି / ପାହି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ।

୫) ନିଷ୍ଠୁର ଅନୁମୋଦିତ ମାତ୍ରାରେ କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

୬) ସିଞ୍ଚନ ସମୟରେ ସ୍ତେୟରର ନୋଜଲକୁ ବୁଦା ମୂଳକୁ ଦେଖାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଯେପରିକି ପୋକଗୁଡ଼ିକ କୀଟନାଶକ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବେ ।

୭) ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ୧୦ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ କୀଟନାଶକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏକା ଔଷଧକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବାର ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

୮) କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ ସମୟରେ ସତର୍କତା ବିଧି ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ ।

କ'ଣ କରିବେ ନାହିଁ :

୧) ଗୋଟିଏ କୀଟନାଶକକୁ ବାରମ୍ବାର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

୨) ଏକାଧିକ କୀଟନାଶକକୁ ମିଶ୍ରଣ କରି ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

୩) ବିନା ଅନୁମୋଦିତ କୀଟନାଶକ ଆଦୌ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।